IL-ĠLIEDA KONTRA L-BIDLA FIL-KLIMA

Waqt il-konferenza tan-NU dwar il-klima li saret f'Pariġi f'Diċembru 2015, il-Partijiet madwar id-dinja kollha qablu li jillimitaw it-tisħin globali għal ferm inqas minn 2°C ogħla mil-livelli pre-industrijali. L-UE hija impenjata li sal-2030 tnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra b'mill-inqas 40 % taħt il-livelli tal-1990, filwaqt li ttejjeb l-effiċjenza tal-enerġija b'27 % u żżid is-sehem ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli għal 27 % tal-konsum finali. L-Iskema tal-UE għan-Negozjar ta' Emissjonijiet (EU ETS) hija mekkaniżmu ewlieni fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima.

IL-BAŻI ĠURIDIKA U L-OBJETTIVI

L-Artikolu 191 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) jagħmel il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima objettiv espliċitu tal-politika ambjentali tal-UE.

L-ISFOND ĠENERALI

A. It-tisħin globali

Mingħajr politiki addizzjonali għat-tnaqqis tal-emissjonijiet, it-temperatura globali medja hija mistennija li tkompli tiżdied b'bejn 1.1 ºC u 6.4 ºC matul dan is-seklu. L-attivitajiet tal-bniedem bħalma huma l-ħruq tal-karburanti fossili, id-deforestazzjoni u l-biedja, jwasslu għall-emissjoni tad-diossidu tal-karbonju (CO_2), il-metan (CH4), l-ossidu nitruż (N2O) u l-fluworokarburi. Dawn il-gassijiet b'effett ta' serra (GHGs) jimblokkaw is-sħana li jarmi l-wiċċ tad-dinja u ma jħalluhiex toħroġ fl-ispazju, u b'hekk jikkawżaw it-tisħin globali.

B. L-impatti tat-tibdil fil-klima

It-tisħin globali wassal u se jwassal għal eventi meteoroloġiċi aktar estremi (bħall-għargħar, nixfiet, xita qawwija u mewġiet ta' sħana qawwija), nirien tal-foresti, skarsezza tal-ilma, l-għajbien tal-glaċieri u l-livelli tal-baħar li jogħlew, bidliet fix-xejriet ta' distribuzzjoni tal-fawna u l-flora jew saħansitra l-estinzjoni tagħhom, mard u pesti tal-pjanti, nuqqasijiet ta' ikel u ta' ilma ħelu, u l-migrazzjoni ta' nies li jaħarbu minn dawn il-perikli. Ix-xjenza turi li r-riskji ta' bidliet irriversibbli u katastrofiċi jiżdiedu bil-kbir jekk it-tisħin globali jaqbeż żieda ta' 2°C ogħla mill-livelli preindustrijali.

C. Il-prezz tal-azzjoni mqabbel mal-prezz tan-nuqqas ta' azzjoni

Lura fl-2006, ir-Rieżami Stern issuġġerixxa li l-ġestjoni tat-tisħin globali tiġi tiswa' madwar 1 % tal-PDG globali fis-sena, filwaqt li n-nuqqas ta' azzjoni jista' jiswa tal-anqas 5 % u sa 20 % tal-PDG globali fl-agħar każ. Għalhekk parti żgħira biss mill-PDG globali totali tkun meħtieġa biex isir investiment f'ekonomija b'użu baxx ta' karbonju,

u l-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima mill-banda l-oħra twassal għal benefiċċji tas-saħħa u sigurtà akbar tal-enerġija u tnaqqas danni oħrajn.

D. L-adattament għat-tibdil fil-klima

L-adattament għat-tibdil fil-klima jvarja minn miżuri ħfief u irħas (il-konservazzjoni tal-ilma, in-newba tal-għelejjel, għelejjel li jifilħu għan-nixfa, ippjanar pubbliku u sensibilizzazzjoni) sa miżuri għalja ta' protezzjoni u rilokazzjoni (iż-żieda fl-għoli tad-digi; ir-rilokazzjoni tal-portijiet, tal-industrija, u tan-nies 'il bogħod miż-żoni kostali baxxi u mill-pjanuri vulnerabbli għall-għargħar). L-Istrateġija tal-UE dwar l-adattament għat-tibdil fil-klima għandha l-għan li tagħmel l-Ewropa aktar reżiljenti għat-tibdil fil-klima. Hija tippromwovi koordinazzjoni akbar u kondiviżjoni akbar ta' informazzjoni bejn l-Istati Membri u trawwem l-integrazzjoni tal-adattament fil-politiki rilevanti kollha tal-UE.

IL-KISBIET

A. Il-politika internazzjonali dwar il-klima

F'Diċembru 2015, wara aktar minn għoxrin sena ta' negozjati, il-gvernijiet adottaw l-ewwel ftehim universali biex jiġġieldu t-tibdil fil-klima, fil-21 Konferenza tal-Partijiet (COP21) għall-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC) f'Pariġi. Il-Ftehim ta' Pariġi għandu l-għan li jżomm iż-żieda fit-temperatura medja globali "sew taħt" iż-2°C, filwaqt li jipprova jżommha fil-livell ta' 1.5°C ogħla mil-livelli preindustrijali. Biex jilħqu dan il-għan, il-Partijiet qed jimmiraw li l-ogħla livell tal-emissjonijiet globali tal-gassijiet b'effett ta' serra jintlaħaq malajr kemm jista' jkun, u li fit-tieni nofs ta' dan is-seklu jintlaħaq il-livell ta' emissjonijiet netti żero. Dawn l-għanijiet għandhom jiġu segwiti minn flussi finanzjarji. Għall-ewwel darba huma l-Partijiet *kollha* li jeħtiġilhom jagħmlu sforzi ambizzjużi biex inaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra, skont il-prinċipju ta' "responsabilitajiet komuni iżda divrenzjati u kapaċitajiet rispettivi", jiġifieri skont is-sitwazzjoni u l-possibilitajiet individwali tagħhom. Kull ħames snin il-pajjiżi kollha jeħtiġilhom iġeddu u jaġġornaw il-pjanijiet ta' azzjoni tagħhom dwar il-klima ("kontributi determinat fil-livell nazzjonali ") u jikkomunikawhom b'mod trasparenti sabiex ikun jista' jiġi vvalutat il-progress kollettiv ("bilanċ globali"). B'mod partikolari dawk l-aktar vulnerabbli, il-Pajjiżi l-Anqas Żviluppati u l-Istati Gżejjer Żgħar li Qed Jiżviluppaw, se jkunu appoġġati kemm finanzjarjament kif ukoll permezz tal-bini tal-kapaċità. L-adattament – imsemmi fl-istess livell mal-mitigazzjoni – huwa rikonoxxut bħala sfida globali; l-istess jgħodd għall-importanza li jiġu indirizzati "t-telf u d-danni" assoċjati mal-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima. Il-Ftehim daħal fis-seħħ f'Novembru 2016 wara li kien ġie ratifikat minn tal-anqas 55 gvern li jirrappreżentaw mill-inqas 55 % tat-total globali tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra.

B. L-isforzi fi ħdan l-UE biex issir il-ġlieda lit-tibdil fil-klima

Permezz tal-qafas għall-klima u għall-enerġija għall-2030 tagħha, li jirrappreżenta wkoll l-impenn tagħha skont il-Ftehim ta' Pariġi, l-UE impenjat ruħha għall-għanijiet li ġejjin, li għandhom jintlaħqu sal-2030: li l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra jitnaqqsu b'tal-anqas 40 % taħt il-livelli tal-1990, li l-effiċjenza tal-enerġija tittejjeb b'27 % (mira indikattiva li għandha tiġi rieżaminata fl-2020) u li s-sehem tas-sorsi ta' enerġija rinnovabbli jiżdied għal 27 % tal-konsum finali. Il-qafas tal-2030 qiegħed jagħti segwitu għall-"miri 20-20-20" li ġew deċiżi fl-2007 mill-mexxejja tal-UE għall-2020: tnaqqis

ta' 20 % fl-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra, żieda ta' 20 % fis-sehem tal-enerġija rinnovabbli fil-konsum finali tal-enerġija, u tnaqqis ta' 20 % tal-konsum totali tal-enerġija primarja tal-UE (kollha meta mqabbla mal-1990), li kollha huma tradotti f'miżuri leġiżlattivi vinkolanti. Il-Pjan Direzzjonali tal-UE biex nersqu lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju sal-2050 jifformula mira fit-tul ta' tnaqqis tal-gassijiet b'effett ta' serra ta' 80 %, filwaqt li l-aktar strateġija fit-tul riċenti tagħha tippromwovi ekonomija newtrali għall-klima sal-2050.

L-Iskema tal-UE għan-Nnegozjar ta' Emissjonijiet (ETS), l-ewwel u l-akbar suq internazzjonali s'issa tal-karbonju, hija strument essenzjali tal-politika tal-UE għall-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima. Hija bbażata fuq il-prinċipju ta' "limitu u skambji": il-"limitu" jiġi stabbilit fuq l-ammont totali ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra li jistgħu jiġu mormija mill-aktar minn 11 000 installazzjoni (fabbriki, impjanti tal-enerġija, eċċ) inklużi fl-iskema. Kull installazzjoni tixtri jew tirċievi "kwoti tal-emissjonijiet" irkantati mill-Istati Membri. Jekk ma jkunux intużaw, dawn il-krediti — li kull wieħed minnhom jikkorrispondi għal tunellata ta' CO_2 — jistgħu jiġu skambjati ma' installazzjonijiet oħra. Maż-żmien, l-ammont globali ta' kwoti jitnaqqas progressivament. Żewġ fondi — fond għall-modernizzazzjoni u fond għall-innovazzjoni — se jgħinu sabiex jiġu aġġornati s-sistemi tal-enerġija fl-Istati Membri bi dħul aktar baxx u biex titrawwem l-innovazzjoni billi tiġi ffinanzjata l-enerġija rinnovabbli, il-qbid u l-ħżin tal-karbonju (CCS) u proġetti b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju. L-eżenzjoni attwali għat-titjiriet interkontinentali ġiet estiża sa tmiem l-2023, meta l-ewwel fażi tal-Iskema ta' Kumpens u Tnaqqis tal-Karbonju għall-Avjazzjoni Internazzjonali (CORSIA) tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tal-Avjazzjoni Ċivili (ICAO) hija mistennija li tibda. L-Isvizzera u l-UE qablu li jorbtu flimkien is-sistemi tal-kummerċ tal-emissjonijiet tagħhom.

L-emissjonijiet mis-setturi li mhumiex koperti mill-UE ETS, bħalma huma t-trasport bit-triq, l-iskart, l-agrikoltura u l-bini, huma suġġetti għal miri annwali vinkolanti għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra għal kull Stat Membru. F'aġġornament riċenti, il-Parlament u l-Kunsill qablu fuq miri minimi għal 2021-2030 biex jintlaħaq l-għan tal-UE ta' tnaqqis ta' 30 % tal-gassijiet b'effett ta' serra minn dawn is-setturi u biex tikkontribwixxi biex jintlaħqu l-għanijiet tal-Ftehim ta' Pariġi. Barra minn hekk, għall-ewwel darba, kull Stat Membru jrid jiżgura li l-emissjonijiet mill-użu tal-art, it-tibdil fl-użu tal-art u l-forestrija (LULUCF) ma jaqbżux l-assorbimenti. Fi kliem ieħor, il-foresti, ir-raba' u l-bwar se jiġu mmaniġġjati b'mod sostenibbli, sabiex jassorbu kemm jista' jkun emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra possibbli, u tal-anqas daqs dawk prodotti fl-istess settur ("regola ebda debitu"), u b'hekk jagħtu kontribut importanti fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima.

Id-Direttiva dwar l-Enerġija Rinnovabbli għandha l-għan li tiżgura li sal-2020 l-enerġija rinnovabbli, bħall-bijomassa, ir-riħ, l-enerġija idroelettrika u l-enerġija mix-xemx, tkun tifforma tal-inqas 20 % tal-konsum tal-enerġija totali tal-UE f'dawk li huma l-ġenerazzjoni tal-elettriku, it-trasport, it-tisħin u t-tkessiħ. Għall-2030 se tapplika mira ġdida (32.5 %). Kull Stat Membru jadotta l-pjan ta' azzjoni nazzjonali tiegħu għall-enerġija rinnovabbli li jinkludi miri settorjali. Bħala parti mill-mira ġenerali, l-Istati Membri huma impenjati li jipprovdu mill-inqas 10 % (14% fl-2030) tal-karburanti tat-trasport tagħhom minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli. Il-Parlament u l-Kunsill qablu wkoll dwar mira tal-UE għall-effiċjenza fl-użu tal-enerġija ta' 32 % għall-2030.

It-teknoloġija tal-ġbir u l-ħżin tal-karbonju (CCS) tissepara s-CO_2 minn emissjonijiet atmosferiċi (li jirriżultaw minn proċessi industrijali), tikkompressa s-CO_2 u ġġorru lejn post fejn jista' jinħażen. Skont l-IPCC, is-CCS jista' jneħħi 80-90% tal-emissjonijiet tas-CO_2 minn impjanti tal-enerġija li jaħarqu l-fjuwils fossili. L-UE stabbilixxiet qafas regolatorju biex tikkummerċjalizza u tissussidja din it-teknoloġija ġdida. Madankollu, l-implimentazzjoni tal-proġetti ta' dimostrazzjoni previsti fl-Ewropa kienet aktar diffiċli milli kien previst inizjalment, u l-ispejjeż kbar huma wieħed mill-ostakli ewlenin.

Il-karozzi l-ġodda tal-passiġġieri rreġistrati fl-UE jridu jkunu konformi mal-istandards tal-emissjonijiet tas-CO2. Il-mira li għandha tintlaħaq mill-flotta medja tal-karozzi hija ta' 130g ta' CO_2/km għall-2015, u mill-2021 se titnaqqas għal 95g/km. Sabiex jinħolqu inċentivi biex l-industrija tinvesti f'teknoloġiji ġodda, jistgħu jintużaw l-hekk imsejħa "superkrediti", li bihom il-karozzi l-aktar nodfa fil-firxa ta' prodotti ta' kull produttur jgħoddu bħala aktar minn karozza waħda meta jiġu kkalkulati l-emissjonijiet speċifiċi medji tas-CO_2. Regolament simili jinsab fis-seħħ għall-vannijiet. Il-Parlament u l-Kunsill qablu fuq tnaqqis ulterjuri tal-emissjonijiet ta' CO_2 għall-flotta kollha tal-UE għall-karozzi l-ġodda u għal vannijiet ġodda (31%) sal-2030. B'mod parallel u għall-ewwel darba, ġiet stabbilita mira ta' tnaqqis tas-CO_2 ta' 30 % għat-trakkijiet il-ġodda, b'mira intermedja ta' 15 % sal-2025.

L-informazzjoni relatata mal-ekonomija tal-karburanti tal-karozzi tal-passiġġieri ġodda offruti għall-bejgħ jew għall-kiri fl-UE diġà qiegħda għad-dispożizzjoni tal-konsumaturi sabiex ikunu jistgħu jagħmlu għażla infurmata meta jiġu li jixtru karozza ġdida. Il-kwalità tal-karburant hija element importanti għat-tnaqqis fl-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra. Il-leġiżlazzjoni tal-UE għandha l-għan li tnaqqas l-intensità tal-gassijiet b'effett ta' serra tal-karburanti b'6 % sal-2020: dan l-għan għandu jintlaħaq, fost miżuri oħra, permezz tal-użu tal-bijokarburanti, li għandhom, madankollu, jissodisfaw ċerti kriterji ta' sostenibbiltà.

L-emissjonijiet tas-CO_2 mit-trasport bil-baħar internazzjonali huma sinifikanti, u huma mistennija li jiżdiedu b'mod konsiderevoli. Filwaqt li għamlet pressjoni għal approċċ globali, l-UE stabbilixxiet sistema mifruxa madwar l-Unjoni kollha għall-monitoraġġ, ir-rappurtar u l-verifika (MRV) tal-emissjonijiet tas-CO2 mill-bastimenti, bħala l-ewwel pass lejn it-tnaqqis tagħhom. Il-bastimenti l-kbar iridu jimmonitorjaw u jirrapportaw annwalment dwar l-emissjonijiet verifikati tagħhom ta' CO_2 li jirrilaxxaw fil-portijiet tal-UE u fi triqithom lejhom jew minnhom, flimkien ma' informazzjoni rilevanti oħra.

Wara l-projbizzjonijiet fuq il-klorofluworokarburi (CFCs) li kienu ġew imposti fis-snin 80 biex jitwaqqaf it-tnaqqis tas-saff tal-ożonu, il-gassijiet fluworinati llum jintużaw bħala sostituti f'firxa ta' applikazzjonijiet industrijali bħalma huma l-arja kundizzjonata u r-refriġerazzjoni, peress li dawn ma jagħmlux ħsara lis-saff tal-ożonu. Madankollu, dawn jista' jkollhom potenzjal ta' tisħin globali sa 23 000 darba ta' dak tas-CO_2. Għalhekk l-UE ħadet miżuri biex tikkontrolla l-użu tal-gassijiet fluworinati u biex tipprojbixxi l-użu tagħhom fl-apparat ġdid tal-arja kundizzjonata u r-refriġeraturi sal-2022-2025, u b'hekk tistabbilixxi r-ritmu għall-eliminazzjoni gradwali globali.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Bi tweġiba għall-proposta tal-Kummissjoni għal qafas ta' politika għall-2030 dwar il-klima u l-enerġija, il-Parlament ta sinjal qawwi, billi appella għal tliet miri vinkolanti (aktar ambizzjużi minn dawk li finalment sar qbil dwarhom): tnaqqis ta' mill-inqas 40 % fl-emissjonijiet domestiċi tal-gassijiet b'effett ta' serra mil-livelli tal-1990; sehem ta' 30 % għas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli fil-konsum aħħari tal-enerġija; u żieda ta' 40 % fl-effiċjenza tal-enerġija.

Qabel il-konferenza Pariġi dwar it-tibdil fil-klima fl-2015, il-Parlament tenna l-ħtieġa urġenti li jirregolaw u jillimitaw b'mod effikaċi l-emissjonijiet min-naħa tal-avjazzjoni u tat-tbaħħir internazzjonali. Huwa esprima d-diżappunt tiegħu dwar il-fatt li l-ICAO ma kinitx qablet dwar tnaqqis tal-emissjonijiet mal-introduzzjoni ta' CORSIA, minflok iffukat l-aktar fuq kumpensi bl-ebda garanzija ta' kwalità u li għandhom biss status legali vinkolanti mill-2027 'il quddiem, u li xi membri ewlenin tal-ICAO għadhom ma impenjawx ruħhom li jipparteċipaw fil-fażi volontarja.

Il-Parlament huwa favur l-ipprezzar tal-karbonju fuq bażi wiesgħa u jirrakkomanda li d-dħul mill-iskambju tal-kwoti tal-emissjonijiet jiġi allokat lill-investimenti relatati mal-klima. Huwa talab li jittieħdu passi konkreti, inkluż li jiġi ffissat kalendarju ta' żmien, għall-eliminazzjoni gradwali tas-sussidji kollha tal-karburanti fossili sal-2020.

Waqt in-negozjati mal-Kunsill dwar il-gassijiet fluworinati (gassijiet-F), il-Parlament kien favur it-tneħħija sħiħa tal-gassijiet-F li huma ta' ħsara għall-klima f'għadd ta' setturi ġodda fejn huma disponibbli alternattivi sikuri, enerġetikament effiċjenti u kost-effettivi.

F'aġġornament aktar kmieni dwar l-emissjonijiet tas-CO_2 mill-karozzi tal-passiġġieri u l-vannijiet, il-Parlament insista fuq l-introduzzjoni taċ-ċiklu ta' testijiet dinji ġdid definit min-NU mill-aktar fis possibbli, bil-ħsieb li jiġu riflessi l-kundizzjonijiet reali tas-sewqan meta jkunu qed jitkejlu l-emissjonijiet tas-CO_2.

Tina Ohliger
05/2019